Šolski upravitelji in upraviteljice!

Poslužite se naročilnic „Učiteljske gospodarske poslovalnice“, ki ste jih prejeli in izvršite vsa naročila le potom UGP.

Naša gospodarska organizacija.

—g **Članom Učit. Samopomoči.** V zadnjih dneh tega meseca dobite položnice za poravnavo članskega prispevka za 213. (Rado Kopič, Maribor) in 214. smrtni slučaj (Anton Udolšek, Celje) v znesku 11 Din, za zakonske pare 21 Din. Prosim, da nakažete takoj — zlasti še zamudniki, ki imajo višje zneske! — Društvena blagajna je nakazala za obe posmrtnini **24.795 Din.** — Vse člane ljudno prosim, da sami sporoče pristojnim poštnim uradom **počitniški naslov**, da ne bo društvena uprava prejemala vse polno zaprnjenih pisem. Kdor se pa **preseli stalno** v drug kraj, ta naj sporoči svoj novi naslov društveni upravi.

Splošne vesti.

— **Revizija uradniškega zakona.** »Činovniški Glasnik« št. 183. od 1. junija 1930. piše: Delo na uradniškem zakonu se intenzivno nadaljuje. Mnoga poglavja so že solidno in vsestransko izdelana. Pričakuje se proučavanja še nekaterih vprašanj, ki so večje važnosti, na kar bodo posli in delo na projektu zakona končani.

— **Glavna skupščina UJU.** Po sklepu Izvršnega odbora Udruženja jugoslovenskega učiteljstva se bo vršila letošnja glavna skupščina našega udruženja v dneh 20., 21. in 22. avgusta t. l. v Beogradu. — Natančnejša navodila in dnevni red bodo objavljena pozneje.

— **Učiteljska ekskurzija Sofija-Bukarešt-Carigrad.** Odhod udeležencev ekskurzije je določen na 3. julija z brzovlakom iz Beograda.

— **Razpis nagrad.** Mladinska Matica poverjeništva UJU Ljubljana razpisuje sledeče nagrade: 1. **3000 Din** za izvirno povest umetniške in vzgojne vrednosti, primerno otrokovemu pojmovanju v šolski dobi. Povest naj bi bila zajeta iz sodobnega življenja, ali pa iz naše zgodovine, naj bi imela zdravo, krepko jedro ter naj bi obsegala okrog **šest tiskovnih pol male osmerke.** 2. **500 Din** in **300 Din** za dvoje izvirnih črtic, humoresk, pripovedk, pravljic ali potopisov v obsegu do **pol tiskovne pole** navedenega formata. 3. **300 Din** za najboljšo izvirno pesem. Nagrajena dela dobe tudi običajni honorar. Odbor si lasti pravico, da objavi v svojih publikacijah tudi nenagrajene prispevke za običajni honorar. Rokopise je predložiti pod geslom ali značko, s katero naj bo opremljena tudi zaprta kuverta, vsebujoča avtorjev naslov, in sicer do **1. decembra 1930. tajništvu Mladinske Matice, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6**, kamor naj se obračajo avtorji tudi za morebitna pojasnila.

— **Društvom**, ki so poslala glavni upravi vse mesečne prijave za tekoče leto, sem poslal izpiske njihovega računa v pregled in potrditev. Društva pa, ki tega še niso storila, naj to nemudoma izvrše, ako hočejo prejeti zadevne izpiske. Dalje ponovno prosim, da nakažejo društva dolžne prispevke glavni blagajni, ker sicer ne bodo imeli delegati glasovalne pravice na delegacijskem zborovanju.

Rado Grum, glavni blagajnik.

— **ONA OKRAJNA UČITELJSKA DRUŠTVA, ki do danes še niso izpolnila obrazcev, poslanih z okrožnico z dne 2. junija t. l., št. 1154, prosimo, da to takoj store, ker je sicer sestava točnega poročila za skupščino nemogoča.**

Poverjeništvo UJU.

— **20letnica mature na goriškem ženskem učiteljišču (1910.).** Sestanek se vrši 5. julija t. l. v Ljubljani med 5.—6. uro popoldne na restavracijskem vrtu Zvezde. Interesentinje naj javijo svojo udeležbo pravočasno g. Nataši Benčina, Mlinska ul. 30, Maribor. Program je sestanek v Ljubljani, in drugi dan v nedeljo skupen izlet na Bled.

— **Vsemu članstvu in učiteljskim društvom** sporoča Učiteljska gospodarska poslovalnica v Mariboru, da je ta teden razposlala vsem osnovnim šolam združne izkaznice za tiste člane, ki so že uredili svoj pristop in je od njih že prejela podpisane pristopnice in delež z vpisnino (5 + 2 Din). Upravitelje(ice) prosimo, da jih razdele naslovnikom. Popolnoma urejen pristop k UGP imata sedaj le **logaško** in **ormoško** učiteljsko društvo. Druga pa le delno. Ako bi zamudniki vedeli koliko truda in uporabe dragocenega časa provzročajo zadrugi z odlašanjem ureditve članstva, bi tega gotovo ne storili. Zaradi morebitnih pomot, ki pri tako velikem številu članstva kljub vsej pazljivosti niso izključene, se obrnite z dopisnico na Učiteljsko gospodarsko poslovalnico v Mariboru!

— **Učiteljstvo kozjanskega učiteljskega društva** je pri kosilu po zadnjem letošnjem zborovanju darovalo na predlog tov. Dominkuša **216 Din** Učit. domu v Mariboru. Ta dar je tem značilnejši, ker se je nabral kljub velikim odtegljajem stanarin, in sicer v teritorialno gotovo najtežjem okraju. Naj bi našli vrli darovalci mnogo posnemovalcev! Gradimo učiteljske domove stanu v korist in sebi v ponos!

— **Usposobljenostni učiteljski izpiti v Ljubljani.** Od 16. do 23. junija so se vršili na državnem moškem učiteljišču v Ljubljani pod predsedstvom ravnatelja Doklerja praktični učiteljski izpiti. Izpit so napravili: Flegar August, Globokar Ivan, Guna Vinko, Japelj Pavel, Klun Franc, Pardubsky Rajko, Zupan Jožef, Železnik Marijan. — Ažman Marija, Bahovec Josipina, Baloh Ana, Čebulj Darinka, Fister Pavla, Godec Alojzija, Gorjanc Marija, Gorjup Justina, Gross Maksa, Grošelj Lidija, Gruden Marija, Jančič Marija, Kiferle Danica, Kolbezen Antonija, Lavrič Ana, Novak Ana, Pahor Karolina, Roos Kornelija, Skuber Katarina, Ščurek Angela, Šlibar Terezija, Šobar Marija, Štrukelj Zofija, Vajevec Draga, Valenčič Milica in Zavrtanik Eliza.

— **Šolska razstava v Bogojini, Prekmurje.** Na Vidov dan in na Petrovo tega leta bo na tukajšnji osnovni šoli razstava deških in dekliških ročnih del, pismenih izdelkov ter risb. Vabim sosednje učiteljstvo, da si s šolsko mladino ogleda razstavo. — **Oton Brelih,** šolski upravitelj.

— **Maturantinje ženskega učiteljišča v Ljubljani iz leta 1910.** 20letnico naše mature bomo praznovale 2. julija t. l. ob 4. uri popoldne na Spod. Rožniku pri Čadu. Na veselo svidenje! — **Karla Kleč**, Moste pri Ljubljani.

— **Učiteljstvu v srezu Dolnja Lendava** sporočam, da je prevzel poverjeništvo Slovenske Šolske Matice odsek za izvenšolsko delo. Članarina za prihodnje šolsko leto naj se pošlje na naslov: **Ciril Drekonja**, Turnišče. Prosim, pohitite, ker je rok kratek.

— **Deška in dekliška meščanska šola v Tržiču.** Vpisovanje za šolsko leto 1930./31. se vrši za vse razrede na deški in dekliški meščanski šoli v Tržiču na Vidovdan 28. junija in v nedeljo 29. junija v ravnateljevi pisarni obakrat od 9. do 13. ure. Na novo vstopajoči dijaki naj prineso s seboj zadnji šolski izkaz, krstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Zglase naj se v spremstvu staršev ali njih namestnikov. Pri vpisu se plača 20 Din za prispevek v zdravstveni fond. Kdor prinese od občine potrdilo o uboštvu, je tega plačila oproščen. Revni dijaki dobe šolske knjige od podporne zaloge, za oddaljene je na šoli dijaška kuhinja, kjer dobe dijaki za malo plačilo dobro in okusno hrano. Za dijake iz drugih krajev ima ravnateljstvo dosti in primernih stanovanj na razpolago.

— **Belokranjsko učiteljsko društvo** je na svojem rednem zborovanju dne 14. junija 1930. v Semiču zbralo za Učiteljski dom v Ljubljani **100 Din**, za kar se članstvu v imenu doma prav lepo zahvaljuje — **Josip Kobal,** blagajnik.

— **Kres.** Običaj, da se na predvečer godu slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda (4. julija) prižigajo kresovi širom Slovenije, močno utrjuje nacionalno zavest v ogroženih krajih. Zato prosi Družba sv. Cirila in Metoda vse rodoljube, posebno pa C. M. podružnice, da potrebno ukrenejo, da se zažgo kresovi na vseh gričih in vrhovih naše domovine. 4. julija zvečer naj s kresovi ožarjena Slovenija utrdi našim zasužnjenim bratom na severu in jugu up v boljšo bodočnost.

— **47letnico mature na ljubljanskem učiteljišču** praznujejo letos sledeči še živeči tovariši: Antosiewicz Adolf, nadučitelj v pok. v Klachau-u, Avstrija, Ažman Josip, nadučitelj v pok., Breznica, Bajec Ivan, nadučitelj v pok., Št. Vid nad Ljubljano, Christof Josip, lastnik in ravnatelj drž. konces. privatne šole, Ljubljana, Erker Alojzij, učitelj v pok., Stara cerkev, Gorazd Fran, mestni učitelj v pok., Ljubljana, Josin Emanuel, pisarniški ravnatelj v pok., Ljubljana, Luznar Fran, nadučitelj v pok., Primskovo, Pehani Friderik, nadučitelj v pok., Trebnje, Pogačnik Naval, operni pevec, Wien, Pirc Avgust, mestni učitelj, Ljubljana, Rozman Franc, nadučitelj v pok., Št. Ilj pod Turjakom in Turk Josip, šolski nadzornik v pok., Radovljica.

— **Članstvu učiteljskega društva za srez Brežice.** Poleg prejšnjih, naj bo to zadnji opomin, da poravna vsak član svojo članarino letnih 160 Din. Oni, ki še niso plačali za gospodarsko poslovalnico plačajo še 7 Din kot enkratni prispevek. Pravilno bi morala biti članarina plačana že s pretečenim mesecem, t. j. začetkom meseca junija, ker se plačuje naprej. Spravljajte odrezke položnic, da lahko oporekate, če se Vam je zgodila krivica. Dolžniki večjih vsot naj vsaj obveste v kakšnih obrokih žele plačevati, seveda računajte, da mora biti prvi obrok za prihodnjo poslovno dobo nakazan začetkom septembra. Ob nerazumevanju tega zadnjega opomina, dobe dolžniki opomin pravnega zastopnika.

Vadnal France, t. č. blagajnik.

— **Zahvala.** Ob priliki izleta v Ljubljano so bili deležni učenci višjega razreda osnovne šole v Ivancih tako ljubeznivega sprejema, da je moja dolžnost, javno se zahvaliti za vso prisrčnost, ki so jo izkazale velespoštovane ljubljanske dame deci iz Prekmurja. Iskreno se zahvaljujem blagim gospem: Mariji in Josipini Wessner, M. Svetel, M. Meško, A. Dostal, M. Fajdiga, ki so učence pogostile, posebno še gospej ravnateljici Mariji Polak, ki je imela z otroci največ truda in skrbi. Iskreno se zahvaljujem gdč. učiteljici Likozarjevi, ki nam je prijazno razkazovala mesto ter mestnemu svetu ljubljanskemu, ki je dal slamnice za prenočišče. Otroci so spoznali, da glavno mesto Slovenije ni le svojevrstna lepota, temveč da bivajo tam tudi dobrotljivi ljudje — starši pa, da je našla nekdaj od tujcev zaničevana prekmurska deca pri bratih odprto srce in odprte roke.

F. Schneider, šolski upravitelj.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

Drogerija „ADRIA“
LJUBLJANA ŠELENBURGOVA 1
Mr. Ph. S. Borčić
priporoča svojo veliko zalogo foto-aparatov in potrebščin kakor tudi kozmetične parfumerijske artikle, ki se dobijo v največji izbiri.

Stanovska organizacija UJU

Iz društev:

Poročila:

+ POROČILO O ZBOROVANJU UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA POL. SREZ LJUTOMER, ki se je vršilo v sredo dne 4. junija 1930. pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Statistika: Vsega učiteljstva v srezu 110, Včlanjenih 104, navzočih 44.

Situacijsko poročilo: Tovariš predsednik pozdravi vse navzoče člane in članice, ki se niso ustrašili slabega vremena in prišli na zborovanje v lepem številu.

Sledi čitanje zadnjega zapisnika, ki se odobri. Tudi došli dopisi so se vzeli na znanje.

Izvolili so se nato delegati in njih namestniki za pokrajinsko in glavno skupščino. Delegati so: Mavrič Karel, Horvatič Andrej, Tratar Marjan, njih namestniki pa: Stopar Slavko, Zacherl Fran, Mavrič Ana.

Zaradi odsotnosti tov. blagajničarke je odpadlo njeno poročilo.

Tov. nadzornik je nato poročal o vsebini člankov »Narodne Prosvete«, ki večinoma obravnavajo materialni položaj učiteljstva in stanarino. — Sledilo je predavanje tov. Zacherlove: Moje potovanje po jugu naše države. Predavateljica je živo opisala kulturne in gospodarske razmere južnih krajev, vmes pa vpleta zanimive doživljaje in običaje ondotnega prebivalstva. Poslušalci so sledili njenim izvajanjem z velikim zanimanjem.

Referat tov. Rauterjeve: Flere — Naša prva knjiga — je prečital zaradi odsotnosti predavateljice tov. Zavratnik. Referat je vsem zelo ugajal in so vsi izrazili željo, da bi hospitirali v I. razredu tovarišice, kar se bo oživotvorilo ob prvi priliki. Debata pa je zaradi odsotnosti avtorice odpadla.

Slučajnosti: Na vprašanje tov. predsednika glede vpisovanja novincev, s 6. in 7. letom, pojasni tov. nadzornik, da se naj ravna po želji staršev. — Ker drugih želj in predlogov ni bilo, zaključi tov. predsednik zborovanje z iskreno željo, da bi vsi imeli vesele počitnice in se zdravi in čili povrnili na svoja mesta.

Prihodnje zborovanje bo meseca septembra v Radincih.

K. Mavrič, t. č. preds. **A. Sterger**, t. č. tajnica.

+ POROČILO O ZBOROVANJU UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA ORMOŠKI OKRAJ, ki se je vršilo dne 5. maja 1930. ob 9. uri v Ormožu.

1. **Statistika:** Od 70 učiteljev(ic) v okraju je 67 članov našega društva in od teh je bilo navzočih 56 članov(ic), t. j. 83·5%.

2. **Situacijsko poročilo:** Po otvoritvi je konstatiral predsednik odličen obisk današnjega zborovanja, pozdravil vse navzoče ter še posebno na novo pristopivše: tov. Alberta Žerjava, tovarišico Bianko Posega in tov. Alberta Slekovca in je nato podal situacijsko poročilo. Potem sta bila prečitana in odobrena zapisnika. Obravnavali so se došli dopisi.

3. **Poročila.** a) Predsednik tov. Adolf Rosina poroča o seji širjega sosveta, ki se je vršila 26. aprila t. l. in se je potem vršila o poročilu daljša debata, v katero je poseglo več tovarišev.

b) Tovariš Rajšp Josip je poročal o občnem zboru Učiteljskega doma v Mariboru in o Učiteljski gospodarski poslovalnici v Mariboru. Pojasnil je njeno obratovanje ter je ugotovil, da je imela UGP kljub svojemu komaj polletnemu poslovanju in kljub dejstvu, da je do sedaj le četrtina šol Dravske banovine naročila le del šolskih potrebščin potom nje, že okoli 20.000 Din provizije, ki so jo izplačale razne tvrdke. Bodril je posebno šolske upravitelje, da v bližajočem se novem šolskem letu naročijo vse šolske potrebščine izključno potom UGP, da pa se je naj tudi ostalo učiteljstvo poslužuje za svoja privatna naročila.

Ako bi se tako vseh 834 šol Dravske banovine in vse učiteljstvo poslužilo UGP, bi lesta že koncem leta 1930. razpolagala s provizijo 100.000 do 200.000 Din, ki bi prišli v dobro naši organizaciji, osobito pa bi odločilno pospešili gradnjo obeh naših Učiteljskih domov. UGP je torej eminentne gospodarske važnosti za našo organizacijo in to tem bolj, ker ne zahteva od učiteljstva niti pare, pač pa nekaj dobre volje, zavednosti in uvidevnosti!

4. **Šolska reforma.** O načrtu gospodinjsko-nadaljevalnih šol je predavala tov. A. Vadnjalova. Sledilo je splošno pritrjevanje. Predsednik poziva še ostale učiteljice naj se pridno udejstvujejo v tem pravcu in naj bodo učiteljice pravo žarišče za kulturno povzdigo naše žene.

5. **»Naš rod« in Mladinska Matica.** Poročevalec za »Naš rod« in Mladinsko Matico je prečital statistiko naročnikov obeh publikacij in ugotovil, da je upad naročnikov kljub pričakovanju malenkosten. Odstotki pri prvi številki »Našega roda« znašajo 47, pri šesti pa 39. Število lanskih naročnikov Mladinske Matice znaša 442, letošnjih pa 416.

Ad. Rosina, preds. **Vl. Porekar**, tajnik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA SODNI OKRAJ ŽUŽEMBERK je zborovalo dne 14. junija 1930. v Zagradcu. Navzočih 28 članov, t. j. 93%.

Predsednik tov. Mervar otvori zborovanje ter pozdravlja navzoče članstvo, ki se je zbralo v tako obilnem številu in poroča o delu organizacije, ki je storila vse, kar je v njeni moči za dobrobit članstva. (Razgovor se je vršil).

Za delegata v pokrajinsko skupščino v Novem mestu se izvolita tov. Mervar kot predsednik in tov. Hrovatova, za namestnico pa Mara Mervarjeva.

Nato je predaval tov. Jankovič prav lepo in našim razmeram zelo prikladno o »izvenšolskem delu«. Pokazal je, kako naj učitelj dela izven šole, da bo imel kaj uspehov, pa tudi kakšen naj bo idealen prosvetni delavec sam, da bo mogel delati. Za lepo predavanje je žel tov. Jankovič vse priznanje in zahvalo.

Tov. Korenčan pa je povedel zborovalce v duhu na potovanje po Češkoslovaškem, kamor je bil šel kot član učiteljskega pevskega zbora. Zelo zanimivo in skrbno sestavljeno predavanje so poslušali zborovalci z veliko pozornostjo in zanimanjem. Tov. predsednik se je tov. predavatelju najlepše zahvalil.

Želeč vsem zborovalcem vesele počitnice, zaključi tov. predsednik lepo uspelo zborovanje. **Odbor.**

+ UČITELJSKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA — **zahodni del** je zborovalo 14. junija 1930. ob ½10. uri na Vrhniki v Rokodelskem domu.

Statistika: Učiteljstva v okraju 134, včlanjenih 127, navzočih 56, t. j. 44%.

Pred zborovanjem je članstvo prisostvovalo maši zadušnici za pok. tov. Milan Schifferjem.

1. Zborovanje je otvoril s pozdravom članstva in navzočega pov. A. Skulja podpredsednik tov. A. Urbančič, ker je bil predsednik Lampret uradno poklican v novomeški okraj za pregled tamošnjih šol. Predlaga, da se pošlje tov. Lampretu pozdrav in čestita k imenovanju. Sprejeto. Poda opravičilo tov. nadzornika, ki se zaradi službene zaposlenosti ne more udeležiti zborovanja. Čestita k poroki tov. Zakrajšek-Malavašič in Fatur-Bohte.

2. V lepem predavanju o Fleretovi prvi čitanki je tovarišica Alb. Zavašnikova predočila lažji in zanimivejši način začetnega pouka v čitanju. Fleretova čitanka ima, dasi popolnoma ne ustreza, prednost, da se otroci po njej lažje priuče črkam in pridejo do individualne pisave. »Naš rod« naj bi prinašal v oporo novemu načinu pouka kratke sestavke v kamenotisku z velikimi črkami.

3. Pri čitanju dopisov se je razvila predvsem v zadevi izstopa celjskega društva obširna debata, ki je bila zaključena z izglasovanjem zaupnice poverjeništvu.

4. O pravilniku k zakonu o narodnih šolah, ki bo poleg drugega končno rešil vprašanje o stanarini, kurjavi in nagradah je govoril pov. A. Skulj in naglašal, da so izgledi za izboljšanje materialnega stanja učiteljstva ugodni. Z novim uradniškim zakonom se pričakuje preureditev in izboljšanje prejemkov posebno mlajšemu učiteljstvu.

5. Delegatom za pokrajinsko skupščino so bili izvoljeni: Tovarišica Ribičič-Arrigler, Roza, tov. Michler Ivan in Vuk Slavko. Namestniki so tov. Schein Štefan, Pleško Marija in Obersnu Petra.

Za državno skupščino je delegat Zdravko Mikuž, namestnik Lovše Anton. Delegatom se dajo glede predlogov, ki pridejo v razpravo, striktna navodila.

6. Sprejmejo se še naslednji predlogi: a) Pojasni naj se zadeva o zbirki za Jugoslovensko Matico.

Ker je bilo učiteljstvo s povračilom izplačane stanarine jako prizadeto — naj se v bodoče nepravilno izplačane vsote povračajo v obrokih.

c) Zaradi absolutne potrebe pripravljanja podeželskih otrok za vstop v srednje šole naj se izposluje za osnovne šole dovoljenje za izvenšolsko poučevanje.

A. Urbančič, t. č. preds. **Taučar**, t. č. tajnik.

+ ŠOŠTANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 5. junija t. l. v Velenju.

Včlanjenih 53, navzočih 34, t. j. 64%.

Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Predavanje o »Domoslovju« (tov. Mlinšek). 3. Volitev delegatov za skupščino. 4. Dopisi. 5. Slučajnosti.

Ad 1. Zapisnik zadnjega zborovanja se po prečitanju odobri.

Ad 2. Tov. Mlinšek opozarja v svojem predavanju na važno točko šolske reforme, namreč na spoznavanje otrokove domačije. Poudarja, da bi naj bila prva naloga učiteljstva temeljito in vsestransko proučavanje šolskega okoliša, ker le tedaj bo mogel učitelj res stopiti v ožji stik z otrokovo dušo ter poučevati domorodno in za življenje. V svojih izvajanjih pride poročevalec do sledečih ugotovitev:

1. Današnja osnovna šola bo ostala otroku tako dolgo tuja, dokler ne bo pouk res domoroden.

2. Tako imenovano domoznanstvo ni domoznanstvo, ker učitelj otrokove domačije ne pozna ali je ne uvažuje.

3. O kraju, v katerem človek najdaljšo dobo življenja preživi, se v šoli najmanje govori.

4. Ne iztrgajmo deci domačije, ko jo sprejmemo v šolo, ampak govorimo čimveč o njej.

Ad 3. Za delegate za letošnjo pokrajinsko skupščino so bili izvoljeni sledeči tov.: Burdijan Fran, Kramer Fran; namestnika: Macarol Rudolf in Trobej Cilka. — Za državno skupščino: tov. Vrečko Martin; namestnik Burdijan Fran.

Ad 4. Dopisi so se tikali izvečine predlogov za skupščino, in je društvo tozadevno dalo delegatom sledeča navodila:

1. Glede vprašanja prispevka za Učiteljski dom in potnine delegatom za skupščine smo že sklepali.

2. Smo v načelu za samoizobraževalne tečaje; udeležence naj podpre društvo.

3. Predlog glede prispevka za pevski zbor si je članstvo po daljši debati osvojilo s 13 glasovi proti 8.